Vantaan kaupungin kokemukset ekologisesta kompensaatiosta

Ville Selonen, ympäristösuunnittelija
Vantaan kaupunki, Yleiskaavoitus – Kestävä kaupunki

Eduskunnan ympäristövaliokunta 4.11.2025

Luontopositiivinen Vantaa 2030

Luontopositiivinen Vantaa 2030

Vantaan kaupunki parantaa alueensa luonnon monimuotoisuutta ja nostaa luontoalueidensa ekologista tilaa. Vuoteen 2030 mennessä kaupunki korvaa yhdessä yritysten ja asukkaiden kanssa aktiivisesti alueellaan menetettyjä luontoarvoja enemmän kuin mitä haittoja kaupungin toimenpiteistä luonnolle aiheutuu.

Tämän lisäksi kaupunki, asukkaat ja yritykset vaikuttavat positiivisesti paikalliseen luontoon, jolloin luonnolla on entistä positiivisempi vaikutus niin kaupunkiin kuin sen asukkaisiin ja yrityksiin.

Luontopositiivinen Vantaa 2030 toimintasuunnitelma hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 9.4.2024 jatkotyöskentelyn pohjaksi.

Luonnon heikentymättömyys toteutetaan toteuttamalla ekologinen kompensaatio

Asemakaavatasolla: **Kaikille hankkeille/kaavoille lasketaan syntyvä luontohaitta**

Kaikki syntyvä haitta hyvitetään → ekologinen kompensaatio

Kompensoitavaa aiheuttavat **kaikki kaavat**, joiden rakentaminen aiheuttaa heikentymistä luonnon tilassa.

Vantaa alkaa toteuttaa ensimmäisenä Suomessa rakentamisen luontohaittojen ekologista kompensaatiota

JUTINEN - 8.1.2025

KAUPUNKISUUNNITTELU YMPÄRISTÖ & LUONTO

Vantaan tavoitteena on olla luontopositiivinen vuodesta 2030 alkaen. Osana luontopositiivisuustoimia Vantaa ottaa käyttöön kaavoitushankkeissa uuden luonnonsuojelulain mukaisen ekologisen kompensaation.

Ekologisen kompensaation askeleet

Luontohaitta

- Haitta, joka pitää hyvittää tuottamalla luontoarvoja toisaalla

Hyvitysalue

- Luontotyyppien tunnistaminen
- Luontotyyppien tilan arviointi
- Kohteen sopivuus

Suunnitelma

- Hyvityssuunnitelma toimenpiteistä ja tavoiteltavasta tilan paranemasta

1. Hakemus

- Hakemus ELY-keskukselle hyvittämissuunnitelmasta annettavasta lausunnosta

Toimenpiteet

- Hyväksytyn hyvityssuunnitelman toteuttaminen

2. Hakemus

- Hakemus ELY-keskukselle tuotettavista luontoarvoista ja niiden laadusta

3. Hakemus

- Hakemus ELY-keskukselle päätökseksi hyvityksen korvaavuudesta

Ekologinen kompensaatio

- Hyvitysalue perustettu
- **Rakentaminen voi alkaa vasta nyt**

Maahanmuuttoviraston säilöönottoyksikön ekologinen kompensaatio

Vantaan kaupunki
SILTANIITYNKUJA 1b

Kaupunginosa 96, ITÄ-HAKKILA

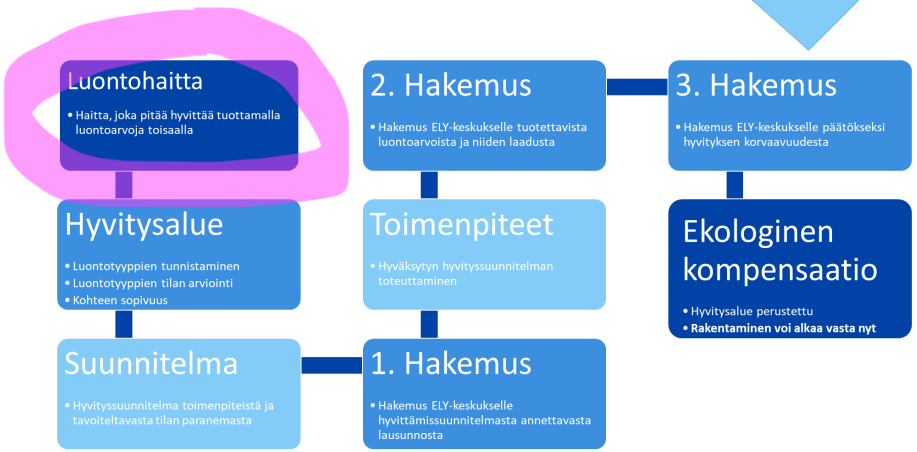

ENSIMMÄISET ASKELEET

- 2023/2024: Hankeen kanssa aloitettu keskustelut loppuvuodesta 2023
  - Ehdotettu Senaatti-kiinteistölle kompensaation pilotointia
- Helmikuu 2024 OAS
  - Helmikuu 2024: etsitään sopivaa hyvitysaluetta
    - Maaliskuu 2024 Palokallio valitaan hyvitysalueeksi
- Kevät – kesä 2024 luontoselvitykset, luonnontilan laskenta
  - Heikennysalueen luontoselvitykset
  - Hyvitysalueen luontoselvitykset
    - hyvitystoimien suunnittelu

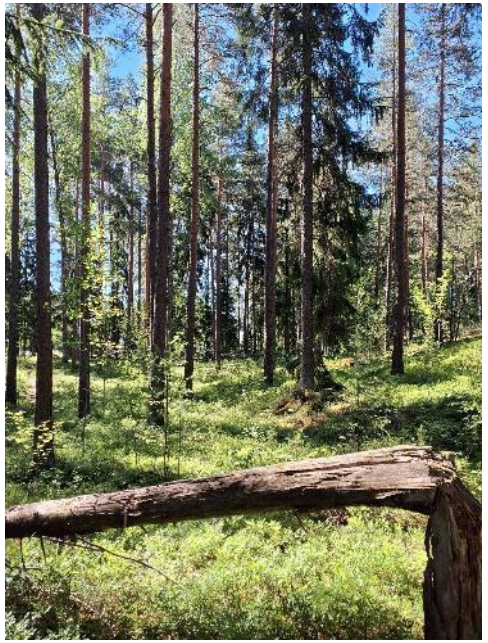

Maahanmuuttoviraston säilöönottoyksikön ekologinen kompensaatio

Vantaan kaupunki

SILTANIITYNKUJA 1b

Kaupunginosa 96, ITÄ-HAKKILA

Ekologinen kompensaatio

Kaava-alueen rakentamisesta aiheutuvat luontohaitat tulee hyvittää täysmääräisesti toisaalla toteuttamalla luonnonsuojelulain 11. luvun mukainen ekologinen kompensaatio.

Rakentaminen voi alkaa vasta kun ELY-keskus on antanut puoltavan päätöksen hyvityksen korvaavuudesta.

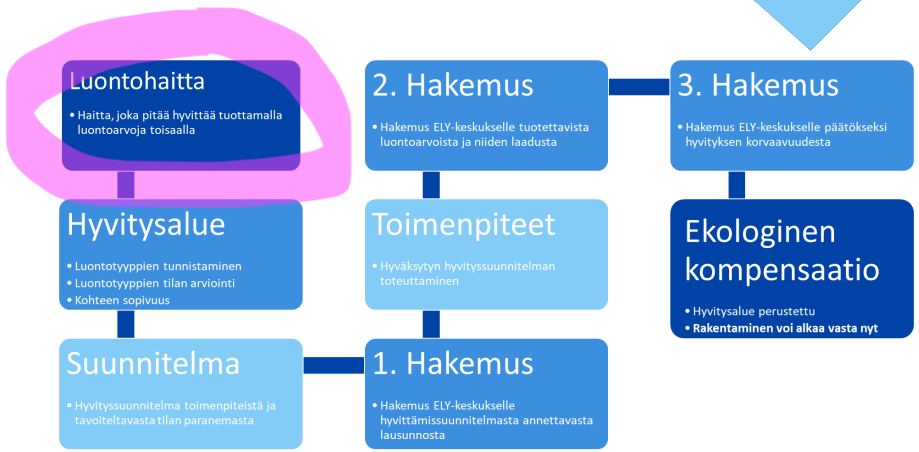

KAAVAN VAIHEET lyhyesti

- Helmikuu 2024: OAS
- Joulukuu 2024: 1. Kaupunkiympäristölautakunta

→

- Lokakuu 2025: Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavan 20.10.2025.
  - Lainvoimaisuus alkuvuodesta 2026

Maahanmuuttoviraston säilöönottoyksikön ekologinen kompensaatio

HYVITYSALUE

- Helmikuu 2024: etsitään sopivaa hyvitysaluetta
  - Helmikuu 2024 OAS
- Maaliskuu 2024 Palokallio valitaan hyvitysalueeksi
  - Keskusteluja ELYn ja YM:n kanssa
- Kevät – kesä 2024 luontoselvitykset, luonnontilan laskenta
  - Hyvitysalueen luontoselvitykset
    - Hyvitystoimien suunnittelu
    - Heikennysalueen luontoselvitykset
- Joulukuu 2024: Palokallion alue varataan hyvitysalueeksi
  - Viranhaltijapäätös

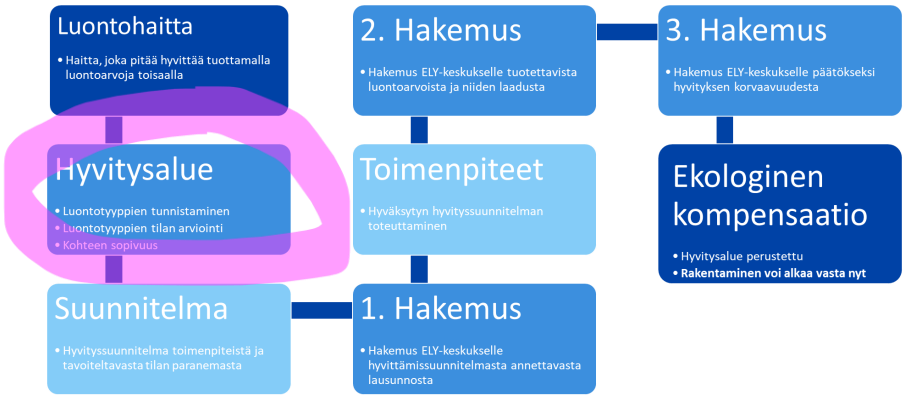

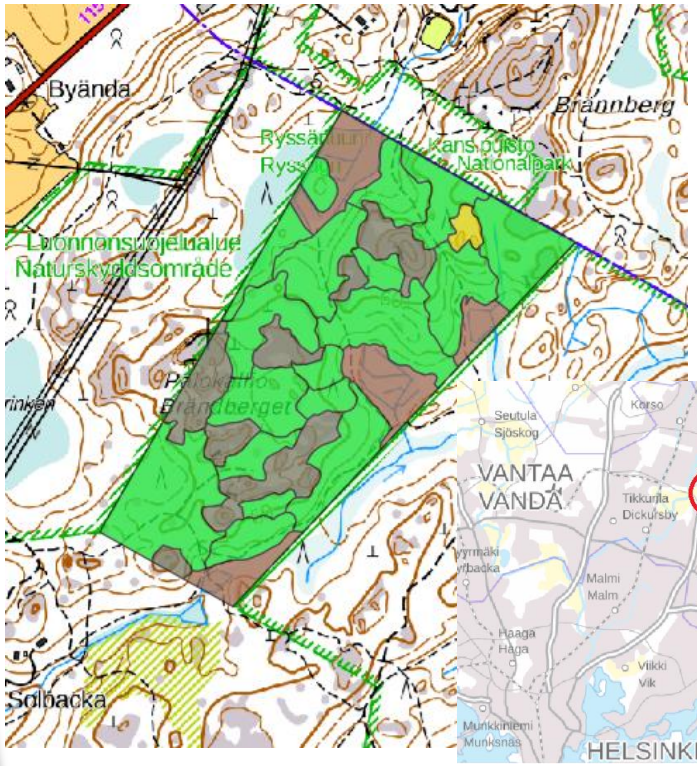

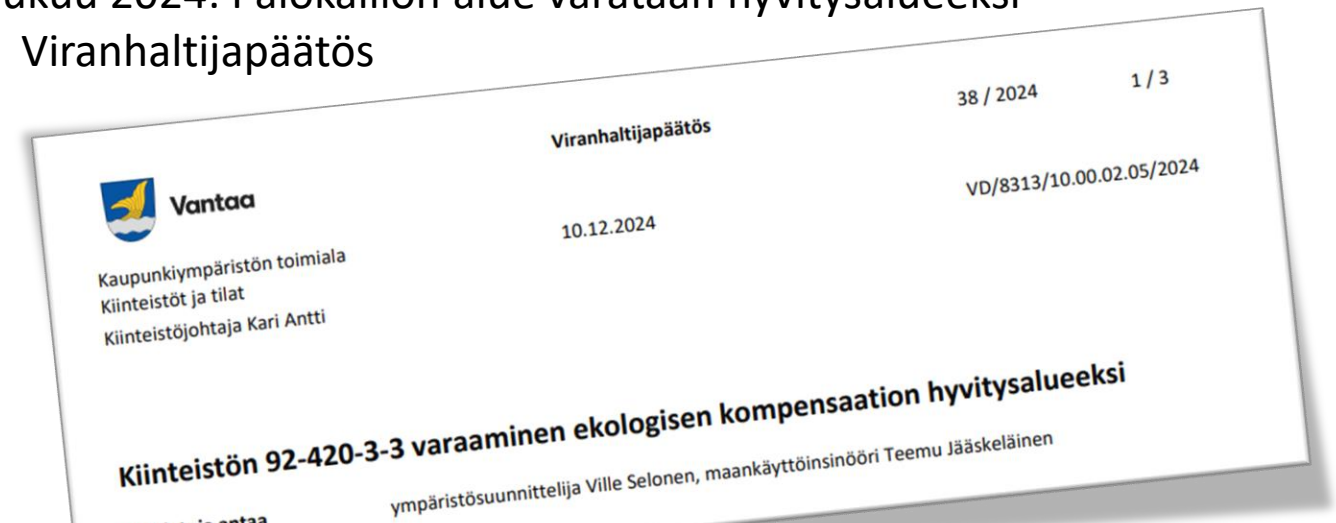

Vantaa

Kaupunkiympäristön toimiala
Kiinteistöt ja tilat
Kiinteistöjohtaja Kari Antti

Viranhaltijapäätös

38 / 2024

1 / 3

10.12.2024

VD/8313/10.00.02.05/2024

Kiinteistön 92-420-3-3 varaaminen ekologisen kompensaation hyvitysalueeksi

ympäristösuunnittelija Ville Selonen, maankäyttöinsinööri Teemu Jääskeläinen

Maahanmuuttoviraston säilöönottoyksikön ekologinen kompensaatio

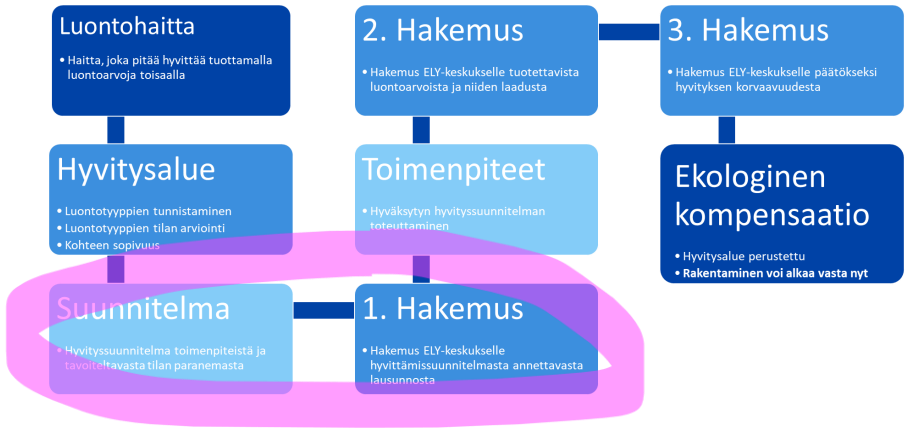

HYVITYSSUUNNITELMA JA 1. HAKEMUS
(ELYn lausunto hyvityssuunnitelmasta)

- Syksy – talvi 2024 Hyvityssuunnitelman laadinta
  - Syksy – talvi 2024 kaavamääräyksen pohdintaa
- Alkuvuosi 2025 Kaupungin ja Senaatin sopimusten luonnostelu
- Tammikuu 2025: Hyvityssuunnitelmasta pyydetään ELYn lausunto
  - Maastokäynti ELYn kanssa maaliskuussa
- Maaliskuu 2025: Hyvityssuunnitelmasta hyväksytty
  - Maaliskuu 2025: Hyvittävät toimenpiteet

Luonnonsuojelulain 103§ mukainen ekologisen kompensaation hyvityssuunnitelma Vantaan kaupungin kiinteistölle 92-420-3-3 (Bosbacka)

1. Hyvitysalue

Ekologisen kompensaation hyvitysalue sijaitsee Vantaalla Palokallion alueella Sipoonkorven kansallispuiston tuntumassa. Hyvitysalue kattaa koko kiinteistön 92-420-3-3 (Bosbacka) alueen ja on pinta-alaltaan noin 38 hehtaaria. Kiinteistö on Vantaan kaupungin omistama. Alue rajautuu pohjoisessa Sipoon kuntaan sekä idässä ja pohjoisessa Sipoonkorven kansallispuistoon. Lännessä sijaitsee palokallion luonnonsuojelualue ja etelässä talousmetsää (Kuva 1). Alue on kauttaaltaan metsäinen ja se on ollut aikaisemmin metsätaloustoimien alaisena.

Hyvityskohde on jaettu 30 kuvioon (Kuva 2). Hyvityskohteen kuvioiden jaottelu tehtiin luontotyypeittäin olemassa olevan paikkatietoaineiston perusteella (mm. ilmakuvat ja metsävaratieto). Maastossa kuvioiden rajaukset tarkastettiin luontotyyppien, puuston rakenteen ja metsänkäsittelyhistorian mukaan. Hyvityskohteen kuvioiden koko vaihtelee 0,28 ha ja 3,93 ha välillä.

Maahanmuuttoviraston säilöönottoyksikön ekologinen kompensaatio

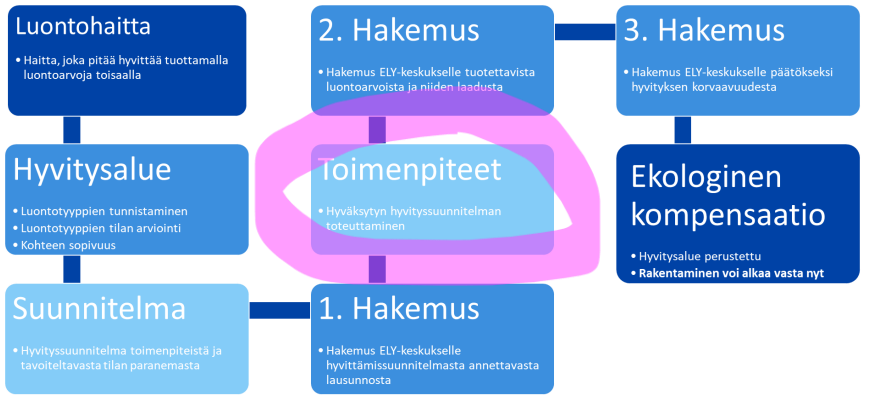

HYVITYSALUE, HYVITTÄVÄT TOIMENPITEET

- Maaliskuu 2025: aloitetaan hyvittävät toimenpiteet
  - Huhtikuussa alkaa lintujen pesintä → työt jatkuvat syksyllä
- Syyskuu – lokakuu 2025: hyvittävät toimenpiteet

HYVITYSTOIMENPITEET

Maaliskuu + syys-lokakuu = 3 kk

- puuston rakennepiirteiden parantaminen
- lahopuuston lisääminen.
- Ojien tukkiminen
  - Turvekangas

Maahanmuuttoviraston säilöönottoyksikön ekologinen kompensaatio

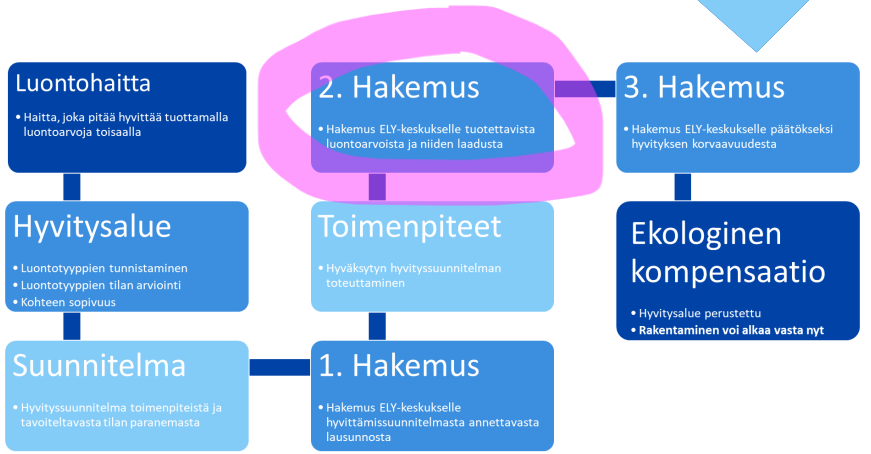

HYVITYSALUE, TUOTETUT LUONNONARVOT

- Huhtikuu 2025: 2. Hakemus tuotetuista luonnonarvoista (Kevään toimet)
- Syyskuu 2025: 1. Päätös tuotetuista luonnonarvoista (Kevään toimet)
  - Suomen ensimmäiset LSL:n luonnonarvohehtaarit
- Lokakuu 2025: hyvitysalueen kaikki toimenpiteet tehty
- Lokakuu 2025: Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavan
- Marraskuu 2025: Hakemus lausunnosta tuotetuista luontoarvoista (syksyn toimet)

Kuvio	Tyyppi	Toimet	Pinta-ala, ha	Lähtötila	Tavoite-tila	Tavoitetilaan tarvitut vuodet	hha, 30 vuotta ennakko
22	MT	RP,PE	1,96	0,5	1	40	0,27
25	kalliometsä	PE	1,95	0,7	0,91	22	0,20
26	MT	LL,RP,PE	3,93	0,6	1		
27	MT	RP,PE	0,36				
28	MT	RP,PE	1,01				
29	kalliometsä	PE	0,28				
30	turvekangas	LL,RP,PE	1,02				

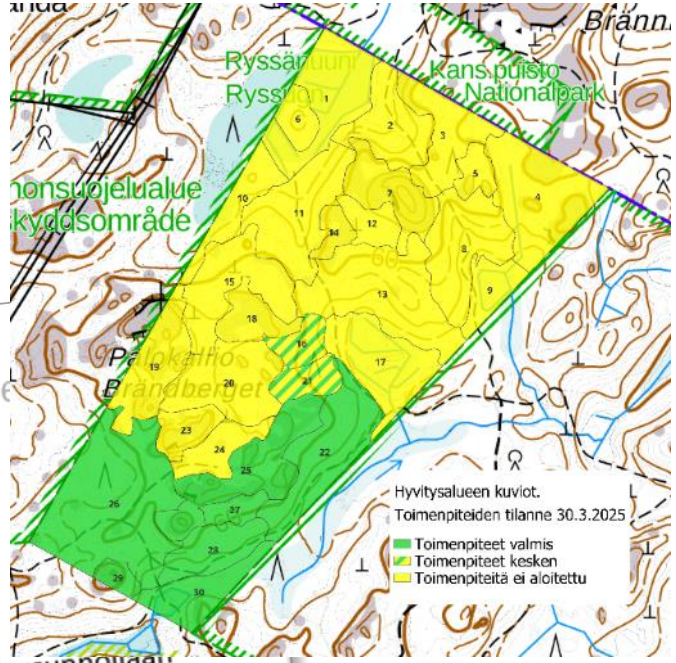

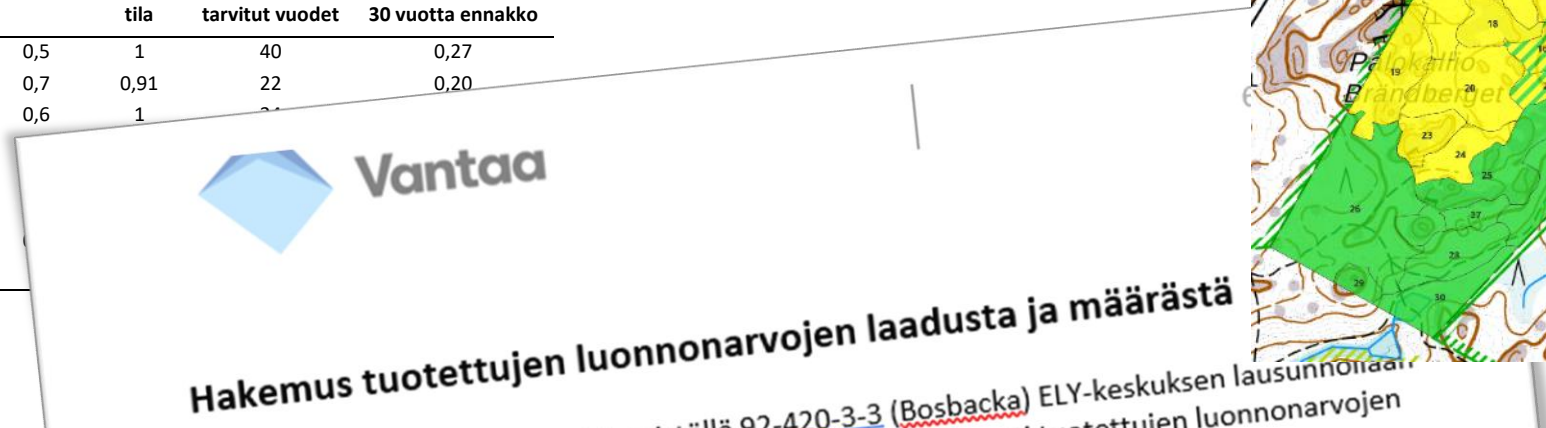

Maahanmuuttoviraston säilöönottoyksikön ekologinen kompensaatio

EKOLOGINEN KOMPENSAATIO, PÄÄTÖS HYVITYKSEN KORVAAVUUDESTA

- Marraskuu – joulukuu 2025: hakemus hyvityksen korvaavuudesta.
  - ELYn päätös kompensaatiosta
    - Tammikuu 2026?
    - Rakentaminen voi alkaa tammikuussa 2026

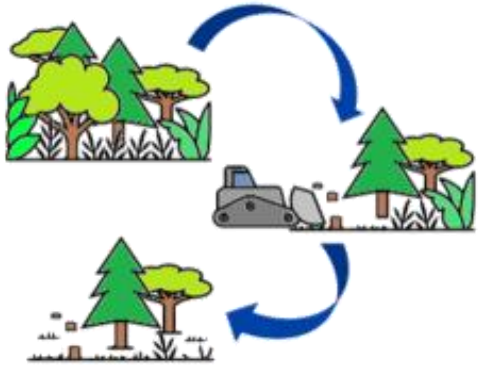

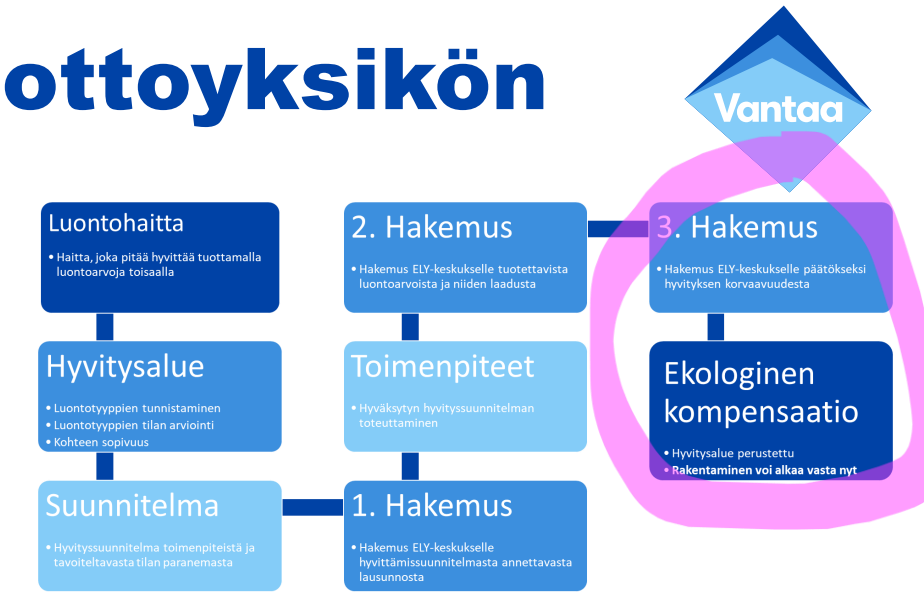

Maahanmuuttoviraston säilöönottoyksikön ekologinen kompensaatio

KAAVOITUSPROSESSI (HAITTA)

- 1/2024 Kaavoitus alkaa
- 12/2024 1. lautakuntakäsittely
- 5/2025 kaavakartta/-selostus
- 6/2025 2. lautakuntakäsittely
- 9/2025 kaavan päivitykset
- 9/2025 3. lautakuntakäsittely
- 10/2025 Kaupunginhallitus
- 10/2025 Kaupunginvaltuusto
- 11/2025 Kaavan valitusaika
- 1/2026 Kaavan kuulutus
- 1/2026 Rakentaminen alkaa

HYVITYSPROSESSI

- 2/2024 Hyvitysalueen etsintä
- 3/2024 Hyvitysalue löytyy
- 4-8/2024 Luontoselvitykset
- 9-12/2024 Hyvityssuunnitelma
- 1/2025 1. hakemus
- 3/2025 1. hakemus läpi
- 3/2025 Toimenpiteet (osa 1)
- 4/2025 2. hakemus (osa 1)
- 9/2025 2. hakemus (osa 1) läpi
- 9-10/2025 Toimenpiteet (osa 2)
- 10/2025 Toimenpiteet valmiit
- 11/2025 2. hakemus (osa 2)
- 12/2025 2. hakemus (osa 2) läpi
- 12/2025 3. hakemus
- 1/2026 Ekologinen kompensaatio läpi

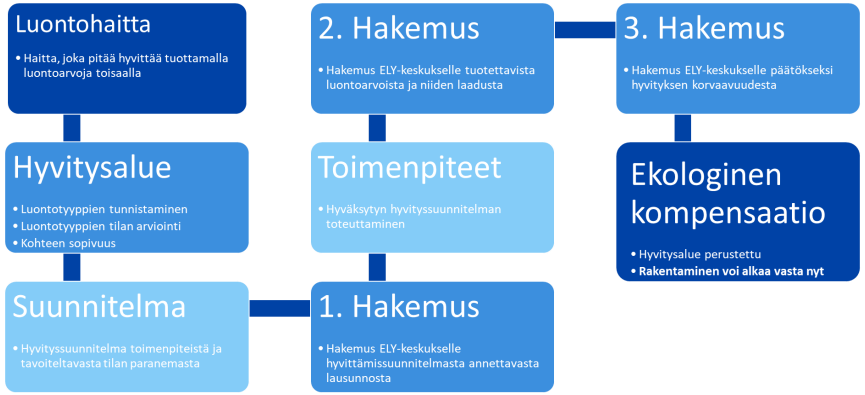

Ekologinen kompensaatio ja hyvitysmarkkinat

Luontohaitta

- Haitta, joka pitää hyvittää tuottamalla luontoarvoja toisaalla

Hyvitysalue

- Luontotyyppien tunnistaminen
- Luontotyyppien tilan arviointi
- Kohteen sopivuus

Suunnitelma

- Hyvityssuunnitelma toimenpiteistä ja tavoiteltavasta tilan paranemasta

1. Hakemus

- Hakemus ELY-keskukselle hyvittämissuunnitelmasta annettavasta lausunnosta

Toimenpiteet

- Hyväksytyn hyvityssuunnitelman toteuttaminen

2. Hakemus

- Hakemus ELY-keskukselle tuotettavista luontoarvoista ja niiden laadusta

3. Hakemus

- Hakemus ELY-keskukselle päätökseksi hyvityksen korvaavuudesta

Ekologinen kompensaatio

- Hyvitysalue perustettu
- **Rakentaminen voi alkaa vasta nyt**

Ekologinen kompensaatio ja hyvitysmarkkinat

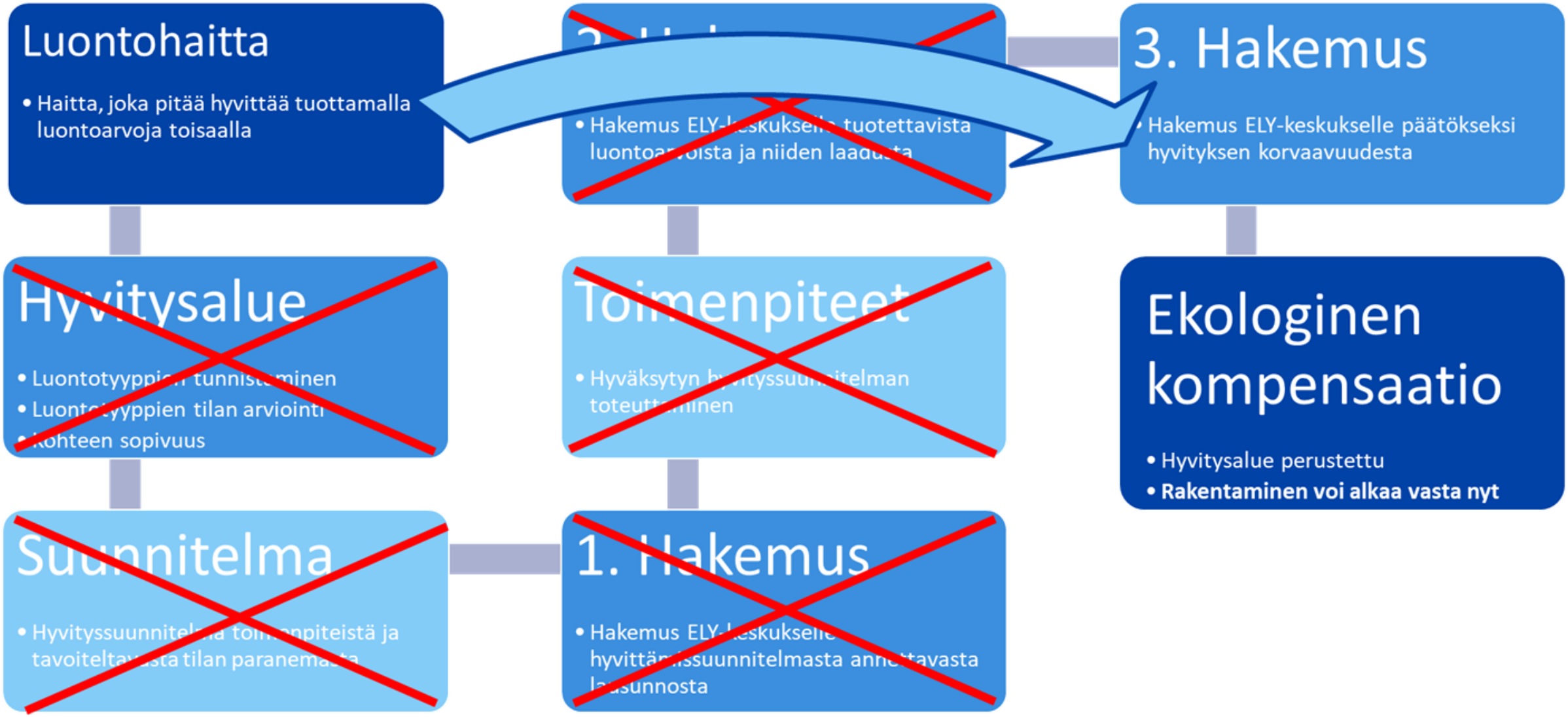

Vantaan kokemukset ekologisesta kompensaatiosta

Kompensaatiota tarvitaan luontokadon pysäyttämiseen – Ainoa keino saavuttaa luontopositiivisuus.

- Kompensaatio onnistuu kaavaprosessin aikana eikä ole hankkeille este.
- Toteuttaminen ei ole liian byrokraattinen – Viranomaisvarmennusta tarvitaan todentamiseen.
- Käyttöönotto laajemmin tarvitsee luonnonarvomarkkinoita

Osaamista ja tietoa on jo riittävästi kompensaation toteuttamiseen – tietotaito ei ole este

- Valmius kompensaation toteuttamiseen on – Luonnonarvomarkkinoiden puute ainoa este
- Kompensaation prosessi on toimiva – Prosessi nopeutuu ja selkeytyy, kun käyttö lisääntyy

Luonnonsuojelulain mukainen ekologinen kompensaatio on toimiva ja käytännöllinen

- Selkeä, avoin ja todennettavissa oleva – Tietoon perustuva ja uskottava
- Ohjeistus ja tulkinnat tarkentuvat käytön edetessä – Nyt pitää toimia

Kiitos!

Ville Selonen
Ympäristösuunnittelija
Yleiskaavoitus / Kestävä kaupunki
Vantaan kaupunki

ville.selonen@vantaa.fi
+358401801652

www.vantaa.fi

